

„Protože zkusím svačit jako ty opice, co jsme viděli v zoo. Dělyaly to nějak takhle, ne?“ zeptal se Jonáš, tak se totiž můj brácha jmenuje. Rozhoupal se a seskočil na zem.

„Trochu od toho bolí ruka, ale klidně bych takhle mohl jíst každý den,“ poznamenal, jako by to bylo úplně normální.

„Opičák!“ zasmály se obě kamarádky zároveň. No nazdar. Dost se bojím, že brácha má novou přezdívku. Co když mu takhle budou říkat už pořád? A on po nich za to zase bude házet špinavé ponožky? Minule to udělal jen proto, že ho nechtěly nechat běhat kolečka po obývací, jak má ve zvyku.

Žádná z holek nemá tak nemožného bratra, který visí ze stromu hlavou dolů a jí přitom banán. Navíc na mikině měl zase flek. Moje kamarádky mají normální sourozence, kteří sedí doma u počítače nebo jezdí na kole. Ten Adélin umí žonglovat a chce jít k cirkusu, ale to je něco jiného. Můj bratr totiž dělá cirkus všude, kde se objeví, jak říká táta.

Než jsem přišla domů, už tam samozřejmě byl. Vždycky každého předběhne. To, že je Jonáš doma, poznáte tak, že v předsíni zakopnete o jeho boty. A většinou i o bundu, pokud ji měl venku na sobě.

„Jonáši, uklid' si to!“ volám na něj, protože jemu se musí tyhle věci pořád připomínat. Jonáš neslyší. Jako obyčejně.

Beru si v kuchyni svačinu a jdu do dětského pokoje. Motory burácí a pneumatiky kvílí tak hlasitě, že na dveře jistě co nevidět zaklepe sousedka a požádá nás, abychom se ztišili. Jonáš hraje počítačovou hru. A vůbec nevnímá, co se děje

kolem. Přemyslím, jestli by si všiml, kdybych teď vzala fixy a namalovala mu na obličej třeba vousy nebo brýle. Možná ne, protože nevidí ani neslyší nic kromě toho, co se děje na obrazovce. Nemá tušení, že teď klaply dveře a přišla mamka, která jako obvykle zvedne jeho bundu a pověsí ji, srovná jeho boty k sobě a dá je do poličky. Pak ho jde napomenout. Otvírá dveře, podívá se na Jonáše a mávne rukou. Jako že to nemá cenu, protože brácha by ji stejně neslyšel.

„Ty nemáš úkol?“ ptá se mě mamka v kuchyni.

„No jasně. Pořád jen já. Jonáš paří závodáky a já se mám učit.“ Mi-mochodem, sedí mi na sešitu z češtiny, kdybyste to chtěli vědět. Jonáš, ne mamka. Nevzpomínám si, že bych ho nechala na židli, ale to je teď fuk.

„Nemůžu,“ ukazuju na Jonáše a svůj sešit.

„Jak nemůžeš? Co je to za výmluvy?“ ptá se mamka a dává přitom pusku tátovi, který se mezitím objevil ve dveřích.

„Počkej,“ šeptá taťka, jde k Jonášovi a chvíli čeká.

„Jó!“ křičí Jonáš, vyskočí a já sá s rukama nad hlavou, protože ten závod právě vyhrál. Jako kdyby nevyhrál každý závod v té hře. Taťka k němu přiskočí, pak se bleskurychle sehne a sešit mu zpod zadku normálně vytáhne, dřív než si na něj Jonáš stačí znovu sednout.

„Tady ho máš a příště si líp uklízejte,“ říká a směje se. Podívám se na něj pohledem, ze kterého je jasné, že já si svoje věci uklízím.

Večeříme. Kolem stolu je ticho. Tedy až na dunivé rány, které se ozývají kuchyní v přesných intervalech.

„Jonáši, už zase kopeš do stolu,“ upozorňuje ho máma, které se nelíbí, když jí na talíři nadskakuje večeře.

„Aha, promiňte,“ odpoví bratr provinile a rány přestanou. Kolem nás proletí moucha a zamíří k otevřenému oknu.

„Jdu ven,“ vykřikne Jonáš zničehonic a prudce vyskočí od stolu, až se zatřesou skleničky.

„Nejdeš!“ zařve táta a chytí ho prudce za ruku.

„Au! Co děláš?“ brání se bratr a tře si místo, kde ho táta držel.

„Přemýšlej trochu: Myslíš, že můžeš jít ven, když nemáš hotové úkoly?“

„Ach jo,“ posmutní Jonáš a mrzutě se odšourá do pokoje.

„Pusť mě, teď jsem na řadě já,“ říkám mu a položím si k počítači housku se sýrem a hrneček s malinovou šťávou, kterou nám poslala babička.

„Počkej, až dojedu závod,“ odpoví bratr, jenže to se mi ani trochu nelíbí. Jonášovy závody vždycky trvají moc dlouho.

„Teď mám být u počítače já,“ prohlásím za chvíli, a když se nezvedá, sednu si na kousek židle vedle něj a snažím se ho vystrkat ze sedátka.

„Uhni, nebo to prohrajú!“ vykřikne bratr vztekle a strčí do mě. Ránu mu oplatím, a když to nefunguje, židli prostě podtrhnu. Ujedou mu nohy. Židle mi zůstala v ruce a brácha letí k zemi. Jenže jak nesundal ruce z klávesnice, notebook padá ze stolu za ním. A hrnek se šťávou taky nezůstal na svém místě. Hrozně jsem se lekla.

„Co tady zase děláte!“ zařve ode dveří mamka. Krve by se ve mně nedořezal. Vypadá hodně našťvaně.

„Já... já nechtěla... to on!“ ukazuju na něj.

„Chytil jsem ho,“ oznámí brácha, jako by se nic nestalo, a zvedá notebook, který sice padal ze stolu, ale na zem našťestí nedopadl. Dokon-

ce ani není politý, šťáva z hrnku skončila na jeho kalhotách a na zemi... Ach jo, na zemi, kde nechal předtím učebnice, které se mu ráno vysypaly z tašky.

„Okamžitě to uklid'te!“ burácí táta, kterého přivolal mamčin křik. Když zjistil, že matematika je celá polepená od sladkého pití, zabavil notebook nám oběma. Na týden. A takhle divoké je to u nás doma pořád.

Jenom my totiž máme okopanou zeď od toho, jak na ni Jonáš pořád skáče. A jen u nás jsou závěsy u okna přidělané velikými šrouby, protože po nich pořád zkoušel šplhat, když byl menší. Brácha je prostě poděs, který nevydrží chvíli na místě. Neustále vyskakuje ze židle, když má sedět, pobíhá, a než mu stačí říct, aby si na chvíli sednul a nehýbal se, zmizí do jiného pokoje.

Můj bratr Jonáš se skoro nedokáže zastavit. Když mu máma něco chce, třeba aby nezapomněl dát nádobí do myčky, většinou za ním musí běhat po bytě. Sotva dopoví první dvě slova, on odchází na chodbu, protože si právě vzpomněl, že si tam nechal nakousnuté jablko. Potom samozřejmě neví, co mu máma chtěla, vyběhne ven a myčka zbude na mě. Protože máma raději poprosí mě, než aby na bráchu volala z okna. Že on mi to oplatí příště. Oplatí, ale většinou až když mu naši seberou mobil. Jinak odkývá, že tentokrát se o nádobí postará, a za minutu už neví, že to slíbil. Takže teď jsme bez počítače na celý dlouhý týden. Vytáhnu náčrtník a barvy a za dveřmi, aby to naši neviděli, udělám na Jonáše dlouhý nos, a ještě na něj vypláznu jazyk.

* * *

Cestou do školy mě Jonáš předběhl už u křižovatky. On totiž do školy zásadně nechodí, ale běhá. Podívala jsem se za ním. Klasika. Zase má rozepnutou aktovku. Snad mu z ní nic nevypadne, než doběhne do třídy. Jonáš chodí do 4. C stejně jako já, i když je starší. Nastoupil totiž do školy

o rok později. Máma jednou říkala, že tehdy, když mu bylo šest let, ještě nebyl zralý na školu. S bráchou jsme se tomu pak smáli. Že to zní, jako by byl zelené jablko, které musí napřed zčervenat, aby se mohl učit počítat a psát.

Ale řeknu vám, že nevím, jestli je dobré být s bráchou ve stejné třídě. Je ze všech spolužáků nejstarší a největší. A paní učitelka, která nás má jen na výtvarnou výchovu, často říká, že když je o rok starší než ostatní, měl by umět taky lépe kreslit. Nedávno, když jsme malovali ovoce, položila oba naše výkresy vedle sebe a řekla:

„Schválně, děti, tipněte si, co namaloval desetiletý Jonáš a co devítiletá Julie.“ A všichni hádali obráceně, můj obrázek přisuzovali Jonášovi a jeho, který vypadal tak trochu načmáraně, mně. Jonáš výtvarku nikdy neměl moc rád, ale od toho dne ji přímo nesnáší. Navíc si myslím, že kvůli

tomu si přestal doma kreslit. A já se od té doby ve výtvarce taky moc nesnažím. Doma pro sebe maluju mnohem hezčí obrázky a tam jen takové průměrné, aby se brácha příště nemusel stydět.

Jenže – řeknu vám taky, v čem je pro změnu dobrý Jonáš ve třídě mít: Nikdo si na mě netroufne. Jednoho dne mi třeba Ivoš, který jako jediný z naší třídy už dostal napomenutí třídního učitele za špatné chování, sebral na hřišti náramek a chtěl ho hodit do bazénu. Křičela jsem na něj, ať to nedělá, protože to byl krásný a moc vzácný náramek, který jsme koupili u moře.

Dokonce jsem se rozbřečela, ale nic nepomáhalo, Ivoš se jen smál. Jenže vtom za ním vyrazil Jonáš. Ivoš to zjistil a lekl se, protože bratr se umí dobře prát a teď byl pořádně naštvaný. Rozběhl se pryč jak mohl nejrychleji, jenže mu to nebylo nic platné. Můj brácha ho stejně chytil. Náramek mu sebral, a ještě ho hodil do příkopu s kopřivami. Ivoše, ne ten náramek, ten mi přinesl zpět. Takže někdy je dobré mít ve třídě staršího bratra a jindy je to naopak složité. Jako právě dnes.

„Dobré ráno,“ zdraví nás naše třídní učitelka. „Jonáši, Martine, slezte z toho okna!“ dodává hned vzápětí. Jonášovo jméno dnes uslyšíme všichni určitě ještě několikrát. Jako každý den. Většinou je to něco jako: „Jonáši, ztiš se!“, „Jonáš přestane vykřikovat!“, „Jonáši, vrať se na židli!“ a tak podobně. Protože jak už jsem vysvětlovala, můj brácha neumí být v klidu. Jako by měl v sobě pořád nastartovaný neviditelný motor, který ho žene dál.

Probírá se oprava písemky. Takové té velké a důležité, co se píše jednou za čtvrt roku.

„Tentokrát jste v českém jazyce dopadli většinou docela dobře,“ říká paní učitelka a rozdává nám sešity. „Pokud někdo není se svou známkou spokojen a myslí si, že by mohl dostat lepší, může se přihlásit na opravné zkoušení dnes nebo ve středu. A ti, kdo písemku nepsali nebo neodevzdali, si ji napíšete příští čtvrtek u mě v kabinetu. To znamená Adélka, Mirka a Jonáš.“

„Ale já jsem psal,“ vykřikne bratr bez přihlášení. Začne se hlásit až poté, co domluví.

„Skutečně?“ podiví se paní učitelka. „Nepleteš si to s jinou písemkou? Protože já tvou práci nemám.“

„Nepletu,“ huhlá Jonáš a dívá se do lavice. „Psal jsem to, určitě!“

„Tady je tvůj sešit, Jonáši,“ ukazuje paní učitelka. „Podívej se sám.“

Pro jistotu se k němu natáhnu. Společně listujeme sešitem. Jeho práce tam opravdu chybí.

„Prosím, paní učitelko, jenže Jonáš tu písemku opravdu psal,“ hlásí se Jonášův soused z lavice.

„Tak to je tedy záhada,“ kroutí učitelka hlavou. „Věřím ti, Jonáši, že nelžeš, protože vím, že to nemáš ve zvyku. Jenže věci se mají tak, že pokud se tvá práce nenajde, budeš ji muset napsat znovu, nebo se nechat vyzkoušet.“

„Já nic psát nechci,“ huhlá si Jonáš pod vousy. „Je to nespravedlnost. Já jsem to přece psal. Je to nespravedlnost!“

Jonáš někdy mluví víc nahlas, než by chtěl, a nevšimne si toho. Jako právě teď. I když si chtěl zřejmě poslední věty říct jen tak potichu pro sebe, paní učitelka ho slyšela. Otáčí se a vypadá hodně naštvaně.

„Tak ty si myslíš, že jsem nespravedlivá? No, jak chceš. Napiš si do školního deníčku, že prosím rodiče, aby přišli do školy.“

